

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP TP - HCM
KHOA ĐIỆN – ĐIỆN TỬ

GIẢNG BÀN TẬP

ĐIỆN

KỸ

THUẬT

TRUNG CẤP
(CHUYÊN ĐIỆN)

BIÊN SOẠN : NGÔ NGỌC THỌ

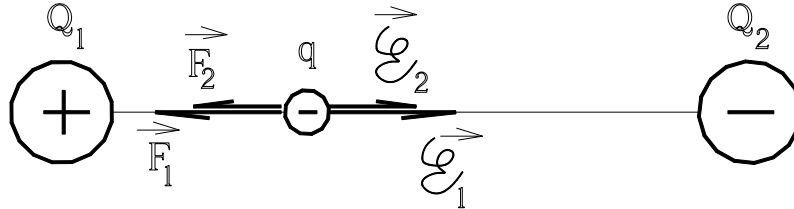
© 2005

GIẢI 172 BÀI TẬP ĐIỆN KỸ THUẬT TRUNG CẤP

(Tài liệu dùng kèm với giáo trình ĐIỆN KỸ THUẬT Trung cấp chuyên điện)

BÀI TẬP CHƯƠNG 1 – KHÁI NIỆM VỀ DÒNG VÀ MẠCH ĐIỆN

Bài 1 :

- Các vectơ lực do Q_1 và Q_2 tác dụng lên q :

Q_1 và q khác dấu , do đó Q_1 hút q bằng một lực $\vec{F}_1$ vẽ trên q hướng về Q_1

Q_2 và q cùng dấu , do đó Q_2 đẩy q bằng một lực $\vec{F}_2$ vẽ trên q hướng về Q_1

- Các vectơ cường độ điện trường do Q_1 và do Q_2 gây ra :

Q_1 gây ra điện trường và > 0 , do đó $\vec{E}_1$ hướng ra ngoài , nghĩa là vẽ trên q và hướng về Q_2

Q_2 gây ra điện trường và < 0 , do đó $\vec{E}_2$ hướng vào trong , nghĩa là vẽ trên q và hướng về Q_2

$$\text{Bài 2 : } U_{AB} = \frac{A}{q} = \frac{W_A - W_B}{q} = \frac{0,025 - 0,002}{0,5 \cdot 10^{-6}} = 0,046 \cdot 10^6 = 4,6 \cdot 10^4 \text{V}$$

$$\text{Biết } U_{AB} = \mathcal{E} \cdot AB \rightarrow AB = \frac{U_{AB}}{\mathcal{E}} = \frac{4,6 \cdot 10^4}{50000} = 0,92 \text{m}$$

$$\text{Bài 3 : } I = \frac{E}{R_0 + R_d + R} = \frac{10}{10 + 2 + 50} = \frac{5}{31} = 0,16 \text{A}$$

$$U_{AB} = E - IR_0 = 10 - 0,16 \times 10 = 8,4 \text{V} ; U_{BC} = - U_{CB} = - E = - 10 \text{V}$$

$$U_{CA} = IR_0 = 0,16 \times 10 = 1,6 \text{V} ; U_{AD} = IR_d = 0,16 \times 2 = 0,32 \text{V} ; U_{DB} = IR = 0,16 \times 50 = 8 \text{V}$$

$$\text{Bài 4 : Ở bài 3 ta đã tính được } I = \frac{5}{31} \text{ A}$$

công suất phát	công suất tiêu thụ	tổn thất công suất
$P_E = EI = 10 \times \frac{5}{31}$ $= 1,61 \text{W}$	$P_R = I^2 R = \left(\frac{5}{31}\right)^2 \times 50$ $= 1,3 \text{W}$	$\Delta P_o = I^2 R_o = \left(\frac{5}{31}\right)^2 \times 10 = 0,26 \text{W}$ $\Delta P_d = I^2 R_d = \left(\frac{5}{31}\right)^2 \times 2 = 0,05 \text{W}$
$\Sigma P \text{ phát} = 1,61 \text{W}$	$\Sigma P \text{ tiêu thụ} + \Sigma P \text{ tổn hao} = 1,3 + 0,26 + 0,05 = 1,61 \text{W}$	

$$\text{Bài 5 : } P_{R_{\max}} = \frac{E^2}{4(R_d + R_0)} = \frac{24^2}{4(0,3 + 0,7)} = 144 \text{W}$$

$$\text{Và } \eta\% = \frac{R}{R + R_d + R_0} \cdot 100\% = \frac{R}{R + 1} \cdot 100\%$$

$$\text{Khi : } R = 0 \text{ thì } \eta\% = \frac{0}{0 + 1} \cdot 100\% = 0 ; R = 0,01 \Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{0,01}{0,01 + 1} \cdot 100\% = 0,99\%$$

$$R = 0,1\Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{0,1}{0,1+1} \cdot 100\% = 9,09\% ; R = 1\Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{1}{1+1} \cdot 100\% = 50\%$$

$$R = 10\Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{10}{10+1} \cdot 100\% = 90,91\% ; R = 100\Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{100}{100+1} \cdot 100\% = 99,01\%$$

$$R = 1000\Omega \text{ thì } \eta\% = \frac{1000}{1000+1} \cdot 100\% = 99,9\%$$

Bài 6 : $E_1 > E_2 \rightarrow I$ hướng từ A qua C

$$I = \frac{E_1 - E_2}{R_{01} + R + R_{02}} = \frac{230 - 220}{0,1 + 0,8 + 0,1} = 10A$$

$$U_{AB} = E_1 - IR_{01} = 230 - 10 \times 0,1 = 229V$$

$$U_{CB} = E_2 + IR_{02} = 220 + 10 \times 0,1 = 221V$$

$$P_{E1} = E_1 I = 230 \times 10 = 2300W \text{ (CS phát)}$$

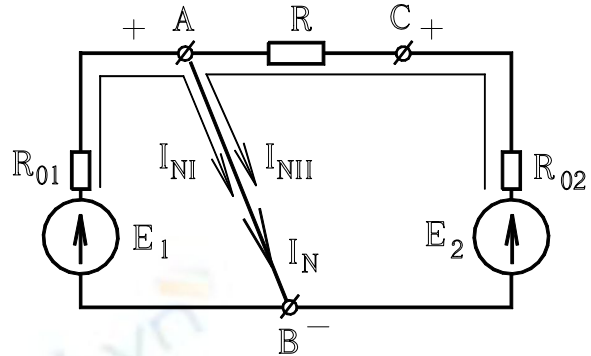
$$P_{E2} = E_2 I = 220 \times 10 = 2200W \text{ (CS tiêu thụ)}$$

$$\text{Tải R tiêu thụ } P_R = I^2 R = 10^2 \times 0,8 = 80W$$

$$\text{Tổn thất công suất bên trong các nguồn : } \Delta P_{01} = \Delta P_{02} = I^2 R_{01} = 10^2 \times 0,1 = 10W$$

Khi nối tắt 2 cực A, B, có 2 dòng vòng I_{NI} do E_1 cung cấp và I_{NII} do E_2 cung cấp cùng đi qua nhánh nối tắt AB hướng từ A đến B, do đó dòng nối tắt chính là tổng của 2 dòng vòng này

$$I_N = I_{NI} + I_{NII} = \frac{E_1}{R_{01}} + \frac{E_2}{R_{02} + R} = \frac{230}{0,1} + \frac{220}{0,1 + 0,8} = 2300 + 244,44 = 2544,44A$$

Bài 7 : $E_1 < E_2 \rightarrow I$ hướng từ D qua C và có trị số :

$$I = \frac{E_2 - E_1}{R_2 + R_{01} + R_1 + R_3 + R_{02}} = \frac{32 - 18}{3 + 1 + 4 + 5 + 1} = 1A$$

$$\text{Từ } U_{BA} = IR_1 = \varphi_B - \varphi_A \rightarrow \varphi_B = IR_1 + \varphi_A = 1 \times 4 - 0 = 4V$$

$$\text{Từ } U_{B'B} = IR_{01} = \varphi_{B'} - \varphi_B \rightarrow \varphi_{B'} = IR_{01} + \varphi_B = 1 \times 1 + 4 = 5V$$

$$\text{Từ } U_{CB'} = E_1 = \varphi_C - \varphi_{B'} \rightarrow \varphi_C = E_1 + \varphi_{B'} = 18 + 5 = 23V$$

$$\text{Từ } U_{DC} = IR_2 = \varphi_D - \varphi_C \rightarrow \varphi_D = IR_2 + \varphi_C = 1 \times 3 + 23 = 26V$$

$$\text{Từ } U_{DD'} = E_2 = \varphi_D - \varphi_{D'} \rightarrow \varphi_{D'} = \varphi_D - E_2 = 26 - 32 = -6V$$

$$\text{Từ } U_{FD'} = IR_{02} = \varphi_F - \varphi_{D'} \rightarrow \varphi_F = \varphi_{D'} + IR_{02} = -6 + 1 \times 0,1 = -5V$$

BÀI TẬP CHƯƠNG 2 – GIẢI MẠCH ĐIỆN MỘT CHIỀU

Bài 1 : $R_A = 5 \times 2 = 10\Omega ; R_B = \frac{2}{5} = 0,4\Omega$

(a) $R = R_A + R_B = 10 + 0,4 = 10,4\Omega$ (b) $R = \frac{R_A R_B}{R_A + R_B} = \frac{10 \times 0,4}{10 + 0,4} = \frac{4}{10,4} = 0,385\Omega$

Bài 2 : R_{AB} (khi C, D hở) = $\frac{(360 + 540)(180 + 540)}{360 + 540 + 180 + 540} = 400\Omega$

R_{AB} (khi nối tắt C, D) = $\frac{360 \times 180}{360 + 180} + \frac{540}{2} = 390\Omega$

Bài 3 : R_{CD} (khi A, B hở) = $\frac{(360 + 180)(540 + 540)}{360 + 180 + 540 + 540} = 360\Omega$

$$R_{CD} \text{ (khi nối tắt A,B)} = \frac{360 \times 540}{360 + 540} + \frac{180 \times 540}{180 + 540} = 351 \Omega$$

Bài 4 : $R_{CDE} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} + \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 4 \Omega ; R_{CE} = \frac{12 \times 4}{12 + 4} = 3 \Omega$

$$I = \frac{45}{7 + 3} = 4,5A \rightarrow U_{CE} = U_{CA} + U = -I \times 7 + 45 = -4,5 \times 7 + 45 = 13,5V$$

$$\rightarrow I_{CDE} = \frac{U_{CE}}{R_{CDE}} = \frac{13,5}{4} = 3,375A \rightarrow U_{CD} = I_{CDE} \left(\frac{6 \times 3}{6 + 3} \right) = 3,375 \times 2 = 6,75V$$

$$\rightarrow I_2 = \frac{U_{CD}}{3} = \frac{6,75}{3} = 2,25A$$

Bài 5 : Điện trở toàn mạch : $R = 5 + \frac{(12)(20 + 40)}{12 + 20 + 40} = 15 \Omega$

Dòng do nguồn $E = 18V$ cung cấp : $I = \frac{E}{R} = \frac{18}{15} = 1,2A \rightarrow I_2 = I \left(\frac{12}{12 + 20 + 40} \right) = 1,2 \times \frac{12}{72} = 0,2A$

$$\rightarrow U_{CB} = I_2 \times 40 = 0,2 \times 40 = 8V$$

Bài 6 : $U_{AB} = I_1 R = 6R ; I_2 = \frac{U_{AB}}{9} = \frac{6R}{9} = \frac{2R}{3} \rightarrow I = I_1 + I_2 = 6 + \frac{2R}{3}$

Mặt khác , điện áp trên 2 cực A , B của nguồn $E = 50V$:

$$U_{AB} = E - I \times 4 = 50 - \left(6 + \frac{2R}{3} \right) \times 4 = 50 - 24 - \frac{8R}{3} = 26 - \frac{8R}{3}$$

$$\rightarrow 6R = 26 - \frac{8R}{3} \rightarrow 6R + \frac{8R}{3} = 26 \rightarrow 26R = 26 \times 3 \rightarrow R = 3 \Omega$$

Bài 7 : Định luật Kirchoff 2 áp dụng cho mắt CBAC : $-I_2 \times 4 + I_1 \times 6 = 14$ (1)

Định luật Kirchoff 1 tại nút A : $I - I_1 - I_2 = 0 \rightarrow I_2 = I - I_1 = 4 - I_1$

Thay vào (1) : $-4(4 - I_1) + 6I_1 = 14 \rightarrow -16 + 4I_1 + 6I_1 = 14 \rightarrow I_1 = \frac{14 + 16}{10} = 3A$

$$\rightarrow I_2 = 4 - 3 = 1A \rightarrow U_{AB} = I_2 \times 4 = 1 \times 4 = 4V$$

Bài 8 : $U_{CB} = I_4 \times 4 = 2 \times 4 = 8V \rightarrow I_3 = \frac{U_{CB}}{8} = \frac{8}{8} = 1A \rightarrow I_2 = I_3 + I_4 = 1 + 2 = 3A$

Định luật Kirchoff 2 áp dụng cho mắt BEAB : $2I + 10I_1 = 30$

Biết $I = I_1 + I_2 = I_1 + 3 \rightarrow 2(I_1 + 3) + 10I_1 = 30 \rightarrow 2I_1 + 6 + 10I_1 = 30 \rightarrow I_1 = \frac{24}{12} = 2A$

Tìm R : $R = \frac{U_{AC}}{I_2} = \frac{1}{3} (U_{AB} + U_{BC}) = \frac{1}{3} (I_1 \times 10 - I_3 \times 8) = \frac{1}{3} (2 \times 10 - 1 \times 8) = 4 \Omega$

Bài 9 : $R_{AC} = \frac{8 \times 24}{8 + 24} = 6 \Omega ; \frac{1}{R_{AB}} = \frac{1}{10} + \frac{1}{15} + \frac{1}{6 + 24} = \frac{3 + 2 + 1}{30} = \frac{1}{5} \rightarrow R_{AB} = 5 \Omega$

$$\rightarrow I = \frac{24}{3 + 5} = 3A \rightarrow I_2 = \frac{U_{AB}}{15} = \frac{1}{15} (24 - I \times 3) = \frac{1}{15} (24 - 3 \times 3) = 1A$$

Bài 10 : $R_{CD} = \frac{4 \times 12}{4 + 12} = 3 \Omega ; R_{BD} = \frac{(2 + 3)(20)}{2 + 3 + 20} = 4 \Omega ; R_{\text{TOÀN MẠCH}} = \frac{8(4 + 4)}{8 + 4 + 4} = 4 \Omega$

$$\begin{aligned} \rightarrow U_{AD} = IR_{TOÀN MẠCH} = 5 \times 4 = 20V &\rightarrow I_1 = \frac{U_{AD}}{8} = \frac{20}{8} = 2,5A \rightarrow I_2 = I - I_1 = 5 - 2,5 = 2,5A \\ \rightarrow I_3 = I_2 \left(\frac{20}{20 + 2 + 3} \right) = 2,5 \times 0,8 = 2A &\rightarrow I_6 = I_3 \left(\frac{4}{4 + 12} \right) = 2 \times 0,25 = 0,5A \\ \rightarrow P_{12\Omega} = I_6^2 \times 12 = 0,5^2 \times 12 = 3W \end{aligned}$$

Bài 11 : Điện áp trên 2 cực một máy phát có sốđ E , nội trở R₀ (A cực dương , B cực âm) :

$$U_{AB} = E - IR_0$$

$$\text{Khi } R = 5,5 \Omega : I = \frac{U_{AB}}{R} = \frac{110}{5,5} = 20A \rightarrow 110 = E - 20R_0 \quad (1)$$

$$\text{Khi } R = 3,5 \Omega : I' = \frac{U'_{AB}}{R} = \frac{105}{3,5} = 30A \rightarrow 105 = E - 30R_0 \quad (2)$$

$$\text{Lấy (1) trừ (2) : } 5 = 10R_0 \rightarrow R_0 = \frac{5}{10} = 0,5\Omega \text{ và } 110 = E - 20 \times 0,5 \rightarrow E = 110 + 10 = 120V$$

Bài 12 : Định luật Kirchoff 2 áp dụng cho mạch vòng AC DFA :

$$\begin{aligned} IR_2 + IR_3 + IR_5 + IR_6 = E_1 - E_3 - E_4 + E_5 &\rightarrow I(10 + 1 + 1 + 10) = 40 - 10 - 10 + 2 = 22 \\ \rightarrow I = \frac{22}{22} = 1A ; U_{AB} = -E_1 = -40V ; U_{BC} = IR_2 = 1 \times 10 = 10V ; U_{CD} = E_3 + IR_3 = 10 + 1 \times 1 = 11V \end{aligned}$$

$$U_{DE} = E_4 = 10V ; U_{EF} = -U_{FE} = -(E_5 - IR_5) = -(2 - 1 \times 1) = -1V ; U_{AF} = -IR_6 = -1 \times 10 = -10V$$

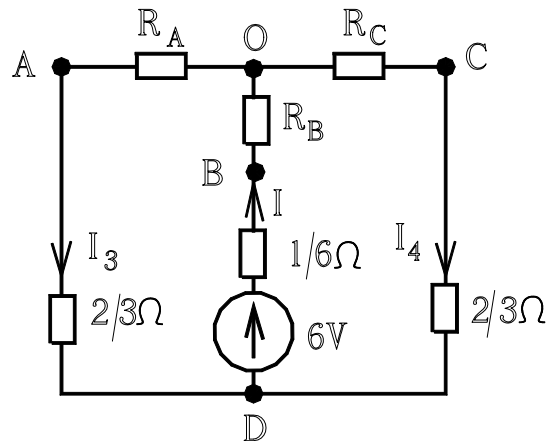
Bài 13 : 3 điện trở 1Ω đấu ΔABC được thay bởi

3 điện trở mới đấu Y tương đương như sau :

$$R_A = R_B = R_C = \frac{1}{3}\Omega$$

$$R_{OAD} = R_A + \frac{2}{3} = \frac{1}{3} + \frac{2}{3} = 1\Omega // R_{OCD} = R_C + \frac{2}{3} = \frac{1}{3} + \frac{2}{3} = 1\Omega \text{ được thay bởi :}$$

$$R_{OD} = \frac{R_{OAD}R_{OCD}}{R_{OAD} + R_{OCD}} = \frac{1 \times 1}{1 + 1} = \frac{1}{2}\Omega$$

$$\text{Dòng do nguồn } E = 6V \text{ cung cấp : } I = \frac{E}{\frac{1}{6} + R_B + R_{OD}} = \frac{6}{\frac{1}{6} + \frac{1}{3} + \frac{1}{2}} = 6A$$

$$I_3 = I \left(\frac{R_{OCD}}{R_{OAD} + R_{OCD}} \right) = 6 \times \frac{1}{1 + 1} = 3A ; I_4 = I - I_3 = 6 - 3 = 3A$$

$$I_5 = \frac{U_{AC}}{1} , \text{ với } U_{AC} = U_{AO} + U_{OC} = -I_3R_A + I_4R_C = -3 \times \frac{1}{3} + 3 \times \frac{1}{3} = 0 \rightarrow I_5 = 0$$

$$\text{Từ } I_1 - I_3 - I_5 = 0 \rightarrow I_1 = I_3 + I_5 = 3 + 0 = 3A \text{ và từ } I - I_1 - I_2 = 0 \rightarrow I_2 = I - I_1 = 6 - 3 = 3A$$

Bài 14 : Trước hết cần biến đổi 3 điện trở R_{AB} = 2Ω ; R_{BC} = 3Ω ; R_{CA} = 15Ω đấu ΔABC bởi 3 điện trở mới đấu Y tương đương như sau :

$$R_A = \frac{R_{AB}R_{CA}}{R_{AB} + R_{BC} + R_{CA}} = \frac{2 \times 15}{2 + 3 + 15} = 1,5\Omega ; R_B = \frac{R_{BC}R_{AB}}{R_{AB} + R_{BC} + R_{CA}} = \frac{3 \times 2}{2 + 3 + 15} = 0,3\Omega$$

$$R_C = \frac{R_{CA}R_{BC}}{R_{AB} + R_{BC} + R_{CA}} = \frac{15 \times 3}{2 + 3 + 15} = 2,25\Omega$$

Mạch điện bây giờ có 3 nhánh, 2 mắt và 2 nút

→ Cần có 3 phương trình, trong đó gồm 2 phương trình vòng và 1 phương trình nút như sau:

* Mắt trái DAOD cho ra:

$$I_1(0,5 + R_A) + I_6(R_B + 0,7) = 4$$

$$\rightarrow (0,5 + 1,5)I_1 + (0,3 + 0,7)I_6$$

$$= 4 \rightarrow 2I_1 + I_6 = 4 \quad (1)$$

* Mắt phải OCDO cho ta: $I_2(R_C + 0,25) - I_6(R_B + 0,7) = 5$

$$\rightarrow (2,25 + 0,25)I_2 - (0,3 + 0,7)I_6 = 5 \rightarrow 2,5I_2 - I_6 = 5 \quad (2)$$

* Tại nút O ta có: $I_1 - I_2 - I_6 = 0 \quad (3)$

Giải hệ 3 phương trình (1), (2), (3): Lấy (1) - (2) ta được: $2I_1 - 2,5I_2 = -1$

$$\rightarrow I_2 = \frac{1 + 2I_1}{2,5} \text{ và từ (1) ta suy ra: } I_6 = 4 - 2I_1. \text{ Thay tất cả vào (3):}$$

$$I_1 - \frac{1 + 2I_1}{2,5} - (4 - 2I_1) = 0 \rightarrow 2,5I_1 - 1 - 2I_1 - 10 + 5I_1 = 0 \rightarrow I_1 = \frac{11}{5,5} = 2A$$

$$\rightarrow 2 \times 2 - 2,5I_2 = -1 \rightarrow I_2 = \frac{5}{2,5} = 2A \text{ và: } I_6 = 4 - 2 \times 2 = 0$$

$$I_5 = \frac{U_{AC}}{15}, \text{ với } U_{AC} = U_{AO} + U_{OC} = I_1R_A + I_2R_C = 2 \times 1,5 + 2 \times 2,25 = 7,5V \rightarrow I_5 = \frac{7,5}{15} = 0,5A$$

$$\text{Tại nút A: } I_1 - I_4 - I_5 = 0 \rightarrow I_4 = I_1 - I_5 = 2 - 0,5 = 1,5A$$

$$\text{Tại nút B: } I_4 - I_6 - I_3 = 0 \rightarrow I_3 = I_4 - I_6 = 1,5 - 0 = 1,5A$$

Bài 15: Vì mạch điện có 3 mắt nên cần 3 phương trình dòng vòng với 3 dòng vòng:

* Dòng vòng I_I chạy trong mắt trái theo chiều E_1ACE_1

* Dòng vòng I_{II} chạy trong mắt giữa theo chiều $CABC$

* Dòng vòng I_{III} chạy trong mắt phải theo chiều E_5BCE_5

$$\text{Với mắt trái: } I_I(R_1 + R_2) - I_{II}R_2 = E_1 \rightarrow 13I_I - 5I_{II} = 12 \quad (1)$$

$$\text{Với mắt giữa: } I_{II}(R_2 + R_3 + R_4) - I_I R_2 + I_{III}R_4 = 0 \rightarrow 50I_{II} - 5I_I + 30I_{III} = 0$$

$$\text{Hay: } 10I_{II} - I_I + 6I_{III} = 0 \quad (2)$$

$$\text{Với mắt phải: } I_{III}(R_4 + R_5) - I_{II}R_4 = 12 \rightarrow 36I_{III} + 30I_{II} = 12 \text{ hay } 3I_{III} + 2,5I_{II} = 1 \quad (3)$$

$$\text{Giải hệ 2 phương trình (1), (2), (3): Từ (1) suy ra: } I_I = \frac{12 + 5I_{II}}{13}$$

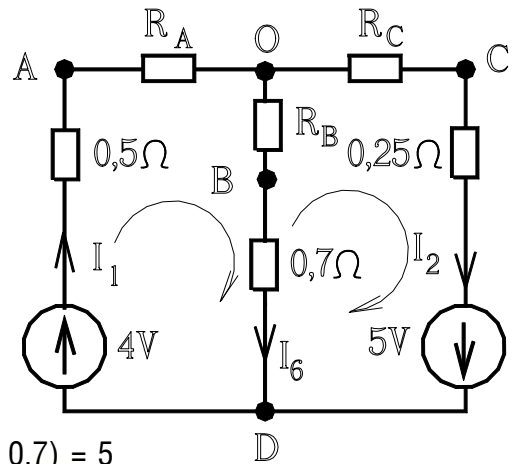
$$\text{Và từ (3) suy ra: } I_{III} = \frac{1 - 2,5I_{II}}{3}. \text{ Thay tất cả vào (2):}$$

$$10I_{II} - \left(\frac{12 + 5I_{II}}{13}\right) + 6\left(\frac{1 - 2,5I_{II}}{3}\right) = 0 \rightarrow 130I_{II} - 12 - 5I_{II} + 26 - 65I_{II} = 0 \rightarrow 60I_{II} = -14$$

$$\rightarrow I_{II} = -\frac{14}{60} = -0,23 = I_3. \text{ Vậy } I_3 = 0,23A \text{ và hướng từ B qua A}$$

Bài 16: Thay 3 điện trở R đấu ΔBCD bởi 3 điện trở mới đấu Y tương đương như sau:

$$R_B = R_C = R_D = R/3$$

$$\rightarrow R_{ACO} = R + \frac{R}{3} = \frac{4R}{3} \text{ và } R_{ABO} = R + R + \frac{R}{3} = \frac{7R}{3} \rightarrow$$

$$I_1 = I \times \frac{R_{ACO}}{R_{ACO} + R_{ABO}} = 11 \times \frac{\frac{4R}{3}}{\frac{4R}{3} + \frac{7R}{3}} = 4A$$

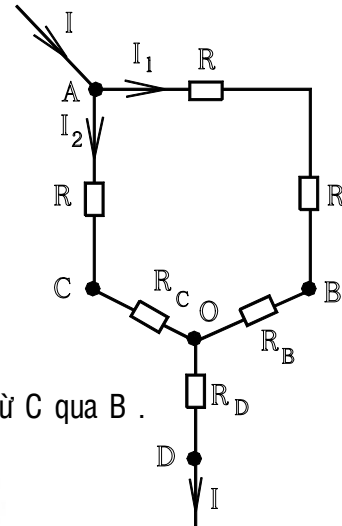
$$\text{Và : } I_2 = I - I_1 = 11 - 4 = 7A .$$

$$\text{Ta có : } I_3 = \frac{U_{BC}}{R} , \text{ với } U_{BC} = U_{BO} + U_{OC} = I_1 \frac{R}{3} - I_2 \frac{R}{3}$$

$$= \frac{4R}{3} - \frac{7R}{3} = -R \rightarrow I_3 = \frac{-R}{R} = -1A . \text{ Vậy } I_3 = 1A \text{ và hướng từ C qua B .}$$

$$\text{Tại nút C : } I_2 + I_3 - I_4 = 0 \rightarrow I_4 = I_2 + I_3 = 7 - 1 = 6A .$$

$$\text{Tại nút D : } I_4 + I_5 - I = 0 \rightarrow I_5 = I - I_4 = 11 - 6 = 5A$$

$$\text{Bài 17 : Coi } \varphi_B = 0 \rightarrow \varphi_A = \frac{E_1 g_1 + E_4 g_4}{g_1 + g_2 + g_3 + g_4} = \frac{20 \times \frac{1}{1} + 4 \times \frac{1}{2}}{\frac{1}{1} + \frac{1}{10} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}} = \frac{220}{21} V$$

$$\text{Dòng qua bình điện giải } E_4 : I_4 = - (E_4 - \varphi_A + \varphi_B) g_4 = - (4 - \frac{220}{21} + 0) (\frac{1}{2}) = 3,238A$$

$$\rightarrow P_4 = E_4 I_4 + I_4^2 R_4 = 4 \times 3,238 + 3,238^2 \times 2 = 33,92W$$

$$\text{Bài 18 : Sdđ bộ nguồn } E_{bộ} = E_0 = 6V \rightarrow (a) U_{AB} \text{ (A cực dương ; B cực âm)} = E_{bộ} = 6V$$

$$\text{(2 cực nguồn còn để hở , chưa nối với tải) (b) } I = \frac{E_{bộ}}{R + R_{bộ}} , \text{ với } R_{bộ} = \frac{R_0}{10} = \frac{0,1}{10} = 0,01\Omega$$

$$\rightarrow I = \frac{6}{10 + 0,01} = 0,6A \text{ (c) Dòng điện nạp } I = \frac{E_{bộ} - E_{pin}}{R_{bộ} + R_{pin}} = \frac{6 - 1,5}{0,01 + 0,1} = 40,91A \text{ (d) Dòng do}$$

$$\text{bộ nguồn tiêu thụ : } I = \frac{E_{\text{ắc quy}} - E_{bộ}}{R_{\text{ắc quy}} + R_{bộ}} = \frac{12 - 6}{0,1 + 0,01} = 54,55A \rightarrow \text{Dòng do mỗi nguồn của bộ nguồn}$$

$$\text{tiêu thụ : } I_0 = \frac{I}{10} = \frac{54,55}{10} = 5,45A$$

$$\text{Bài 19 : Điện áp trên 2 cực nguồn (A dương ; B âm) : } U_{AB} = E - IR_0 \rightarrow R_0 = \frac{E - U_{AB}}{I}$$

$$= \frac{E - IR}{I} . \text{ Khi } R = 1\Omega \text{ thì } I = 1A \rightarrow R_0 = \frac{E - 1 \times 1}{1} = E - 1 \text{ (1) . Còn khi } R = 2,5\Omega \text{ thì } I = 0,5A$$

$$\rightarrow R_0 = \frac{E - 0,5 \times 2,5}{0,5} \rightarrow 0,5R_0 = E - 1,25 \text{ (2) . Lấy (1) trừ (2) :$$

$$0,5R_0 = -1 + 1,25 \rightarrow R_0 = \frac{0,25}{0,5} = 0,5\Omega$$

$$\text{Bài 20 : Coi } \varphi_B = 0 \rightarrow U_{AB} = \varphi_A = \frac{E_1 g_1 + E_2 g_2 + E_3 g_3}{g_1 + g_2 + g_3} = \frac{20 \times \frac{1}{1+6} + E_2 \times \frac{1}{1+4} + E_3 \times \frac{1}{1+2}}{\frac{1}{1+6} + \frac{1}{1+4} + \frac{1}{1+2}}$$

$$= \frac{\frac{20}{7} + \frac{E_2}{5} + \frac{E_3}{3}}{\frac{1}{7} + \frac{1}{5} + \frac{1}{3}} \cdot \text{Biết } I_1 = (E_1 - \varphi_A + \varphi_B)g_1 = 1 \rightarrow \left(20 - \frac{\frac{20}{7} + \frac{E_2}{5} + \frac{E_3}{3}}{\frac{1}{7} + \frac{1}{5} + \frac{1}{3}} + 0\right)\left(\frac{1}{7}\right) = 1$$

$$\rightarrow 21E_2 + 35E_3 = 623 \quad (1) \cdot \text{Và biết } I_3 = -(E_3 - \varphi_A + \varphi_B)g_3 = 2$$

$$\rightarrow -(E_3 - \frac{\frac{20}{7} + \frac{E_2}{5} + \frac{E_3}{3}}{\frac{1}{7} + \frac{1}{5} + \frac{1}{3}} + 0)\left(\frac{1}{3}\right) = 2 \rightarrow 21E_2 - 36E_3 = 126 \rightarrow E_2 = \frac{126 + 36E_3}{21} \cdot \text{Thay vào (1)}$$

$$\text{ta có : } 21\left(\frac{126 + 36E_3}{21}\right) + 35E_3 = 623 \rightarrow 71E_3 = 497 \rightarrow E_3 = \frac{497}{71} = 7V \text{ và } E_2 = \frac{126 + 36 \times 7}{21} = 18V$$

$$\text{Ta có : } U_{AB} = \varphi_A = \frac{\frac{20}{7} + \frac{E_2}{5} + \frac{E_3}{3}}{\frac{1}{7} + \frac{1}{5} + \frac{1}{3}} = \frac{\frac{20}{7} + \frac{18}{5} + \frac{7}{3}}{\frac{1}{7} + \frac{1}{5} + \frac{1}{3}} = 13V$$

$$\text{Bài 21 : Coi } \varphi_B = 0 \rightarrow \varphi_A = \frac{E_1g_1 + E_2g_2 + E_3g_3 + E_4g_4}{g_1 + g_2 + g_3 + g_4} = \frac{15 \times \frac{1}{5} + 10 \times \frac{1}{4} + 12 \times \frac{1}{4} + 6 \times \frac{1}{6}}{\frac{1}{5} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{6}} = 10,96V$$

$$\text{Dòng trong mỗi nhánh : } I_1 = (E_1 + \varphi_A - \varphi_B)g_1 = (15 - 10,96 + 0)\left(\frac{1}{5}\right) = 0,808A$$

$$I_2 = (E_2 - \varphi_A + \varphi_B)g_2 = (10 - 10,96 + 0)\left(\frac{1}{4}\right) = -0,24A$$

Vậy E_2 là động cơ tiêu thụ dòng 0,24A hướng từ A về B

$$I_3 = (E_3 - \varphi_A + \varphi_B)g_3 = (12 - 10,96 + 0)\left(\frac{1}{4}\right) = 0,26A$$

$$I_4 = -(E_4 - \varphi_A + \varphi_B)g_4 = -(6 - 10,96 + 0)\left(\frac{1}{6}\right) = 0,83A$$

$$\rightarrow P_4 = E_4I_4 + I_4^2R_4 = 6 \times 0,83 + 0,83^2 \times 6 = 9,11W$$

$$\text{Bài 22 : Coi } \varphi_B = 0 \rightarrow \varphi_A = E_1 = 35V$$

$$\text{Dòng trong mỗi nhánh : } I_2 = (E_2 - \varphi_B + \varphi_A)g_2 = (95 - 0 + 35)\left(\frac{1}{50}\right) = 2,6A$$

$$I_3 = (\varphi_A - \varphi_B)g_3 = (35 - 0)\left(\frac{1}{10}\right) = 3,5A$$

$$I_4 = (E_4 - \varphi_A + \varphi_B)g_4 = (44 - 35 + 0)\left(\frac{1}{12}\right) = 0,75A$$

$$\text{Tại nút A : } I_1 - I_2 - I_3 + I_4 = 0 \rightarrow I_1 = I_2 + I_3 - I_4 = 2,6 + 3,5 - 0,75 = 5,35A$$

$$\text{Bài 23 : Tước hết cần thay } R_6/R_7 \text{ bởi } R_{67} = \frac{4 \times 6}{4 + 6} = 2,4\Omega \rightarrow \text{Điện trở nhánh ACB là}$$

$$R_{ACB} = R_{67} + R_5 = 2,4 + 9,6 = 12\Omega \cdot \text{Coi } \varphi_B = 0 \rightarrow \varphi_A = E_1 = 36V$$

$$\text{Dòng trong mỗi nhánh : } I_2 = (\varphi_A - \varphi_B)g_2 = (36 - 0)\left(\frac{1}{18}\right) = 2A$$

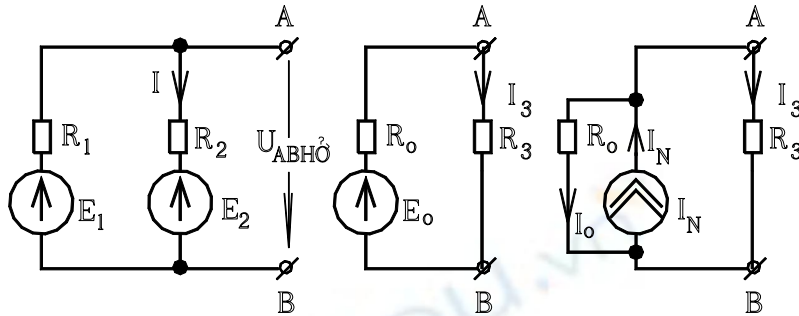

$$I_3 = (E_3 - \varphi_A + \varphi_B)g_3 = (42 - 36 + 0)\left(\frac{1}{3}\right) = 2A ; I_4 = ((\varphi_A - \varphi_B)g_2 = (36 - 0)\left(\frac{1}{45}\right) = 0,8A$$

$$I_{ACB} = I_5 = (\varphi_A - \varphi_B)g_{ACB} = (36 - 0)\left(\frac{1}{12}\right) = 3A \rightarrow I_6 = I_5 \times \frac{6}{4 + 6} = 3 \times 0,6 = 1,8A$$

$$\text{Và } I_7 = I_5 - I_6 = 3 - 1,8 = 1,2A$$

Bài 24 : Điện trở vào của mạng 2 cực A,B : $R_0 = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{1}{2} \Omega$

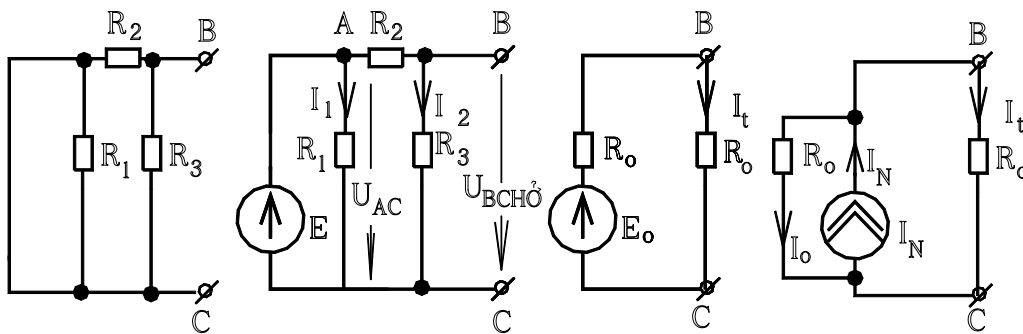
(a) Sđd của nguồn áp tương đương :

$$E_0 = U_{ABH\ddot{O}} = IR_2 + E_2, \text{ với } I = \frac{E_1 - E_2}{R_1 + R_2} = \frac{6,2 - 6}{1 + 1} = 0,1A$$

$$\rightarrow E_0 = 0,1 \times 1 + 6 = 6,1V \rightarrow I_3 = \frac{E_0}{R_0 + R_3} = \frac{6,1}{0,5 + 9,5} = 0,61A$$

(b) Giá trị nguồn dòng tương đương $I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{6,1}{0,5} = 12,2A \rightarrow I_3 = I_N \times \frac{R_0}{R_0 + R_3} = 12,2 \times \frac{0,5}{0,5 + 9,5} = 0,61A$

Bài 25 : Điện trở vào của mạng 2 cực B,C : $R_0 = \frac{R_2 R_3}{R_2 + R_3} = \frac{20}{2} = 10\Omega$

(a) Sđd của nguồn áp tương đương :

$$E_0 = U_{BCH\ddot{O}} = I_2 R_3, \text{ với } I_2 = \frac{U_{AC}}{R_2 + R_3} = \frac{E}{20 + 20} = \frac{30}{40} = 0,75A \rightarrow E_0 = 0,75 \times 20 = 15V$$

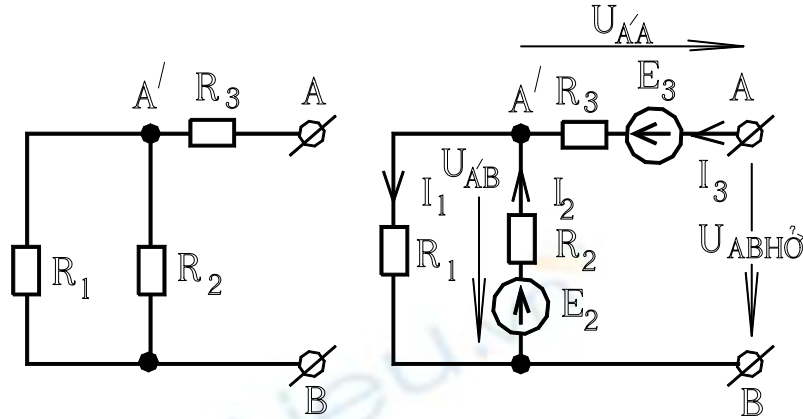
Để P_t cực đại : $R_t = R_0 = 10\Omega$. Khi đó dòng qua tải : $I_t = \frac{E_0}{2R_0} = \frac{15}{2 \times 10} = 0,75A$

(b) Giá trị nguồn dòng tương đương $I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{15}{10} = 1,5A$

$$\rightarrow I_t = I_N \times \frac{R_0}{R_0 + R_0} = 1,5 \times \frac{10}{10 + 10} = 0,75A$$

Bài 26 : Coi E có chiều hướng từ B đến A , ta có (chọn chiều mạch vòng là chiều của I) :
 $IR_1 + IR_2 + IR_3 = E_1 - E_2 + E_3 + E \rightarrow E = I(R_1 + R_2 + R_3) - E_1 + E_2 - E_3 = 1(1 + 0,5 + 2) - 10 + 2 - 12 = - 16,5V$. Vậy E = 16,5V có chiều hướng từ A về B . Vì E và I trái chiều nên E là số

Bài 27 : Điện trở vào của mạng 2 cực A,B : $R_0 = R_3 + \frac{R_1R_2}{R_1 + R_2} = 5 + \frac{5 \times 10}{5 + 10} = \frac{25}{3} \Omega$

Số của nguồn áp tương đương :

$$E_0 = U_{ABH} = U_{AA'} + U_{A'B} = - U_{A'A} + U_{A'B} = - (E_3 - I_3R_3) + I_1R_1$$

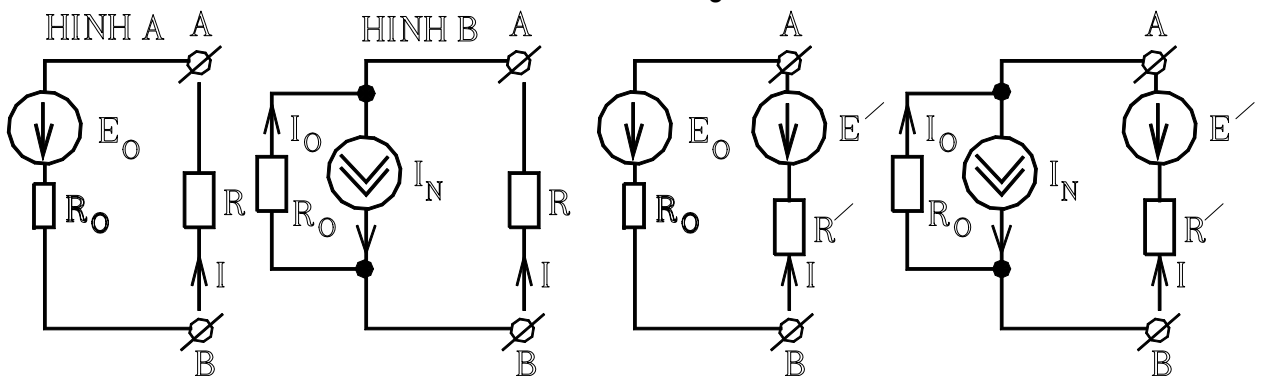
Với : $I_3 = 0$ và $I_1 = I_2 = I = \frac{E_2}{R_1 + R} = \frac{20}{5 + 10} = \frac{4}{3} A \rightarrow E_0 = - (10 - 0 \times 5) + \frac{4}{3} \times 5 = - \frac{10}{3} V$

Vậy $E_0 = \frac{10}{3} V$ có chiều hướng từ A đến B . Tóm lại nguồn áp tương đương với mạng 2 cực

A,B là $(\frac{10}{3} V; \frac{25}{3} \Omega)$ và có sơ đồ như hình A

Giá trị của nguồn dòng tương đương : $I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{\frac{10}{3}}{\frac{25}{3}} = 0,4A$ hướng từ A đến B . Tóm lại

nguồn dòng tương đương với mạng 2 cực A,B là $(0,4A; \frac{25}{3} \Omega)$ và có sơ đồ như hình B

(a) Dòng qua R là $I = \frac{E_0}{R_0 + R} = \frac{\frac{10}{3}}{\frac{25}{3} + 24,7} = 0,1A$ hướng từ B về A

Hay (tính bằng nguồn dòng) : $I = I_N \times \frac{R_0}{R_0 + R} = 0,4 \times \frac{\frac{25}{3}}{\frac{25}{3} + 24,7} = 0,1A$ hướng từ B về A

(b) Dòng do ắc quy tiêu thụ là $I = \frac{E_0 - E'}{R_0 + R'} = \frac{\frac{10}{3} - 1,3}{\frac{25}{3} + 1,7} = 0,2A$ hướng từ B về A (trái chiều với E')

Hay (tính bằng nguồn dòng) : $I = I_N - I_0$, với $I_0 = \frac{U_{BA}}{R_0} = \frac{IR' + E'}{R_0} \rightarrow I = I_N - \left(\frac{IR' + E'}{R_0}\right)$

$\rightarrow I = 0,4 - \left(\frac{1 \times 1,7 + 1,3}{\frac{25}{3}}\right) \rightarrow I = 0,4 - \left(\frac{5,1 + 3,9}{25}\right) \rightarrow 25I = 10 - 5,1I - 3,9$

$\rightarrow I = \frac{6,1}{30,1} = 0,2A$ và hướng từ B về A

Bài 28 :

• Tách riêng nhánh R_2 , tính $R_0 = \left[\left(\frac{R_1 R_4}{R_1 + R_4}\right) + \left(\frac{R_5 R_6}{R_5 + R_6}\right)\right] // [R_3]$

$= \left[\left(\frac{2 \times 5}{2 + 5}\right) + \left(\frac{5 \times 2,5}{5 + 2,5}\right)\right] // [10] = \left[\frac{6,5}{2,1}\right] // [10] = \frac{\frac{6,5}{2,1} \times 10}{\frac{6,5}{2,1} + 10} = 2,36\Omega$

* Sdd $E_0 = U_{ABH\ddot{O}} = \varphi_A - \varphi_B$. Coi $\varphi_C = 0 \rightarrow \varphi_A(g_1 + g_3 + g_4) - \varphi_B g_3 = E_1 g_1 + E_4 g_4$

$\rightarrow \varphi_A\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{10} + \frac{1}{5}\right) - \varphi_B\left(\frac{1}{10}\right) = 12 \times \frac{1}{2} + 15 \times \frac{1}{5} \rightarrow 0,8\varphi_A - 0,1\varphi_B = 9$ (1).

Và $\varphi_B(g_3 + g_5 + g_6) - \varphi_A g_3 = E_6 g_6 \rightarrow \varphi_B\left(\frac{1}{10} + \frac{1}{5} + \frac{1}{2,5}\right) - \varphi_A\left(\frac{1}{10}\right) = 15 \times \frac{1}{2,5}$

$\rightarrow 0,7\varphi_B - 0,1\varphi_A = 6 \rightarrow \varphi_B = \frac{6 + 0,1\varphi_A}{0,7}$. Thế vào (1) : $0,8\varphi_A - 0,1\left(\frac{6 + 0,1\varphi_A}{0,7}\right) = 9$

$\rightarrow 0,56\varphi_A - 0,6 - 0,01\varphi_A = 6,3 \rightarrow \varphi_A = \frac{6,9}{0,55} = 12,55V \rightarrow \varphi_B = \frac{6 + 0,1 \times 12,55}{0,7} = 10,36V$

$\rightarrow E_0 = U_{ABH\ddot{O}} = \varphi_A - \varphi_B = 12,55 - 10,36 = 2,19V$

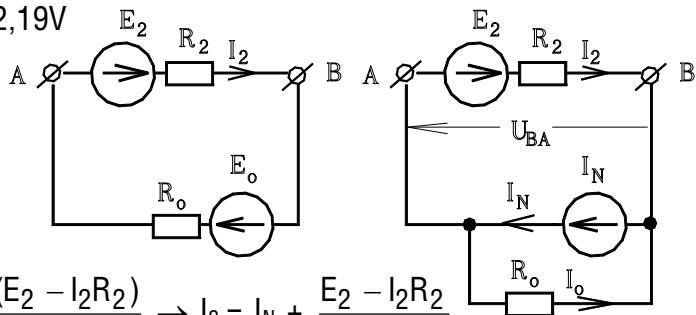
Dòng qua nhánh 2 :

$I_2 = \frac{E_0 + E_2}{R_0 + R_2} = \frac{2,19 + 12}{2,36 + 4} = 2,23A$

* Nguồn dòng $I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{2,19}{2,36} = 0,928A$

$\rightarrow I_2 = I_N - I_0$, với $I_0 = \frac{U_{AB}}{R_0} = \frac{-U_{BA}}{R_0} = \frac{-(E_2 - I_2 R_2)}{R_0} \rightarrow I_2 = I_N + \frac{E_2 - I_2 R_2}{R_0}$

$= 0,928 + \frac{12 - I_2 \times 4}{2,36} \rightarrow 2,36I_2 = 2,19 + 12 - 4I_2 \rightarrow I_2 = \frac{14,19}{6,36} = 2,23A$

• Tách riêng nhánh R_3 , tính $R_0 = [(\frac{R_1 R_4}{R_1 + R_4}) + (\frac{R_5 R_6}{R_5 R_6})] // [R_2]$

$$= [(\frac{2 \times 5}{2 + 5}) + (\frac{5 \times 2,5}{5 + 2,5})] // [4] = [\frac{6,5}{2,1}] // [4] = \frac{6,5}{\frac{6,5}{2,1} + 4} \times 4 = 1,745 \Omega$$

* Sdd $E_0 = U_{ABH\ddot{O}} = \varphi_A - \varphi_B$. Coi $\varphi_C = 0 \rightarrow \varphi_A(g_1 + g_2 + g_4) - \varphi_B g_2 = E_1 g_1 + E_4 g_4 - E_2 g_2$
 $\rightarrow \varphi_A(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5}) - \varphi_B(\frac{1}{4}) = 12 \times \frac{1}{2} + 15 \times \frac{1}{5} - 12 \times \frac{1}{4} \rightarrow 0,95 \varphi_A - 0,25 \varphi_B = 6 \quad (1)$

Và $\varphi_B(g_2 + g_5 + g_6) - \varphi_A g_2 = E_6 g_6 + E_2 g_2 \rightarrow \varphi_B(\frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{2,5}) - \varphi_A(\frac{1}{4}) = 15 \times \frac{1}{2,5} + 12 \times \frac{1}{4}$
 $\rightarrow 0,85 \varphi_B - 0,25 \varphi_A = 9 \rightarrow \varphi_B = \frac{9 + 0,25 \varphi_A}{0,85}$. Thế vào (1) : $0,95 \varphi_A - 0,25(\frac{9 + 0,25 \varphi_A}{0,85}) = 6$

$$\rightarrow 0,8075 \varphi_A - 2,25 - 0,0625 \varphi_A = 5,1 \rightarrow \varphi_A = \frac{7,35}{0,745} = 9,8658V$$

$$\rightarrow \varphi_B = \frac{9 + 0,25 \times 9,8658}{0,85} = 13,4899V$$

$\rightarrow E_0 = U_{ABH\ddot{O}} = \varphi_A - \varphi_B = 9,8658 - 13,4899 = -3,6241V$

Vậy $E_0 = 3,6241V$ và có chiều hướng từ A đến B

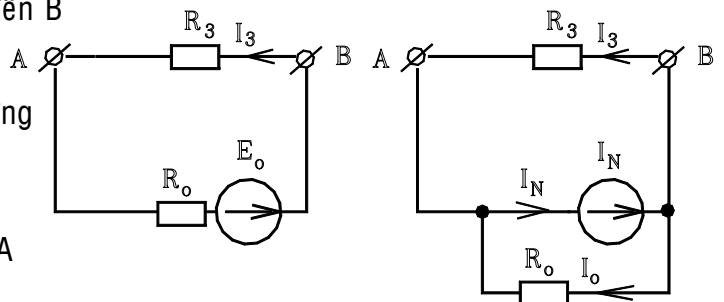
Dòng qua nhánh 3 :

$$I_3 = \frac{E_0}{R_0 + R_3} = \frac{3,6241}{1,745 + 10} = 0,31A \text{ và hướng}$$

từ B về A

* Nguồn dòng $I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{3,6241}{1,745} = 2,0768A$

$$\rightarrow I_3 = I_N \times \frac{R_0}{R_0 + R_3} = 2,0768 \times \frac{1,745}{1,745 + 10} = 0,31A \text{ và hướng từ B về A}$$

• Tách riêng nhánh R_6 , tính $R_0 = [(\frac{R_1 R_4}{R_1 + R_4}) + (\frac{R_2 R_3}{R_2 R_3})] // [R_5]$

$$= [(\frac{2 \times 5}{2 + 5}) + (\frac{4 \times 10}{4 + 10})] // [5] = [\frac{30}{7}] // [5] = \frac{30}{\frac{30}{7} + 5} \times 5 = 2,3077 \Omega$$

* Sdd $E_0 = U_{BCH\ddot{O}} = \varphi_B - \varphi_C$. Coi $\varphi_C = 0$

$$\rightarrow \varphi_A(g_1 + g_2 + g_3 + g_4) - \varphi_B(g_2 + g_3) = E_1 g_1 + E_4 g_4 - E_2 g_2$$

$$\rightarrow \varphi_A(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{10} + \frac{1}{5}) - \varphi_B(\frac{1}{4} + \frac{1}{10}) = 12 \times \frac{1}{2} + 15 \times \frac{1}{5} - 12 \times \frac{1}{4} \rightarrow 1,05 \varphi_A - 0,35 \varphi_B = 6 \quad (1)$$

Và $\varphi_B(g_2 + g_3 + g_5) - \varphi_A(g_2 + g_3) = E_2 g_2 \rightarrow \varphi_B(\frac{1}{4} + \frac{1}{10} + \frac{1}{5}) - \varphi_A(\frac{1}{4} + \frac{1}{10}) = 12 \times \frac{1}{4}$

$$\rightarrow 0,55 \varphi_B - 0,35 \varphi_A = 3 \rightarrow \varphi_B = \frac{3 + 0,35 \varphi_A}{0,55}$$

Thế vào (1) : $1,05 \varphi_A - 0,35(\frac{3 + 0,35 \varphi_A}{0,55}) = 6$

$$\rightarrow 0,5775\varphi_A - 1,05 - 0,1225\varphi_A = 3,3 \rightarrow \varphi_A = \frac{4,35}{0,455} = 9,56V$$

$$\rightarrow \varphi_B = \frac{3 + 0,35 \times 9,56}{0,55} = 11,538V \rightarrow E_0 = U_{BCHỞ} = \varphi_B - \varphi_C = 11,538 - 0 = 11,538V$$

Dòng qua nhánh 3 :

$$I_6 = \frac{E_0 - E_6}{R_0 + R_6} = \frac{11,538 - 15}{2,3077 + 2,5} = -0,72A$$

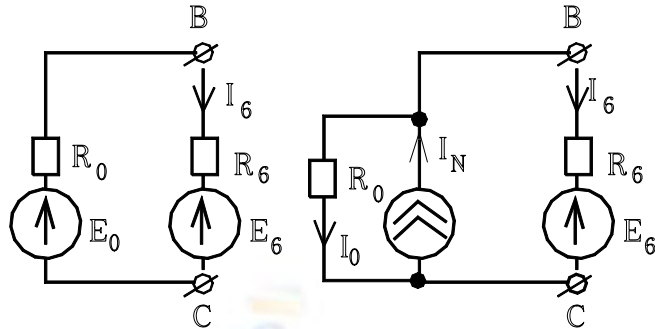
Vậy $I_6 = 0,72A$ và hướng từ C đến B

$$* \text{ Nguồn dòng } I_N = \frac{E_0}{R_0} = \frac{11,538}{2,3077} = 4,9998A$$

$$\rightarrow I_6 = I_N - I_0, \text{ với } I_0 = \frac{U_{BC}}{R_0} = \frac{E_6 + I_6 R_6}{R_0}$$

$$\rightarrow I_6 = I_N - \frac{E_6 + I_6 R_6}{R_0} = 4,9998 - \frac{15 + I_6 \times 2,5}{2,3077} \rightarrow 2,3077 I_6 = 11,538 - 15 - 2,5 I_6$$

$$\rightarrow I_6 = \frac{-3,462}{4,8077} = -0,72A. \text{ Vậy } I_6 = 0,72A \text{ và hướng từ C đến B}$$

BÀI TẬP CHƯƠNG 3 – TỪ TRƯỜNG

Bài 1 : Cường độ từ trường tại một điểm A cách dây dẫn một đoạn $r <$ bán kính a của dây dẫn là $H_A = \frac{I}{2\pi a^2} r$. Và tại đó từ cảm là $B_A = \mu\mu_0 H_A$.

$$\text{Áp dụng : } H_A = \frac{10}{2\pi(0,2 \cdot 10^{-2})^2} \times (0,1 \cdot 10^{-2}) = 397,89A/m \text{ và } B_A = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 397,89 = 0,5 \cdot 10^{-3}T$$

Cường độ từ trường tại một điểm B cách dây dẫn một đoạn $r =$ bán kính a của dây dẫn là $H_B = \frac{I}{2\pi a}$. Và tại đó từ cảm là $B_B = \mu\mu_0 H_B$.

$$\text{Áp dụng : } H_B = \frac{10}{2\pi \times 0,2 \cdot 10^{-2}} = 795,77A/m \text{ và } B_B = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 795,77 = 10^{-3}T$$

Cường độ từ trường tại một điểm C cách dây dẫn một đoạn $r >$ bán kính a của dây dẫn là $H_C = \frac{I}{2\pi r}$. Và tại đó từ cảm là $B_C = \mu\mu_0 H_C$.

$$\text{Áp dụng : } H_C = \frac{10}{2\pi \times 0,8 \cdot 10^{-2}} = 198,94A/m \text{ và } B_C = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 198,94 = 0,25 \cdot 10^{-3}T$$

Bài 2 : Dòng từ hóa $I = \frac{Hl}{w} = \frac{4000 \times 10 \cdot 10^{-2}}{100} = 4A$. Từ cảm trong ống dây

$$B = \mu\mu_0 H = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 4000 = 5 \cdot 10^{-3}T. \text{ Từ thông trong ống dây } \phi = BS = B \left(\frac{\pi D^2}{4} \right)$$

$$= 5 \cdot 10^{-3} \times \frac{\pi(2 \cdot 10^{-2})^2}{4} = 1,57 \cdot 10^{-6}Wb$$

Bài 3 : Để đạt được $B = 1,2T$, tức là đạt $H = 500A/m$, dòng từ hóa phải là

$$I = \frac{Hl}{w} = \frac{500 \times 25 \cdot 10^{-2}}{500} = 0,25A . \text{ Std } F = Iw = 0,25 \times 500 = 125A$$

Bài 4 : Cường độ từ trường trong xuyên thép là : $H = \frac{I}{2\pi r_{tb}}$, với $r_{tb} = D_{tb}/2 = (D - 2)/2$
 $= (8 - 2)/2 = 3cm \rightarrow H = \frac{151,7}{2\pi \times 3 \cdot 10^{-2}} = 805A/m$. Theo đề bài , tương ứng với $H = 805A/m$, thép
 là có $B = 1,35T$, do đó từ thông trong xuyên là $\phi = BS = 1,35 \times 2 \cdot 10^{-2} \times 4 \cdot 10^{-2} = 1,08 \cdot 10^{-3} Wb$

Bài 5 : Theo đường cong từ hoá của thép kỹ thuật điện (hình 1 trang 41 sách bài học) ,
 ứng với $H = 2000A/m$, thép kỹ thuật điện có $B = 1,48T$, do đó tiết diện lõi thép trong trường hợp
 này là $S = \frac{\phi}{B} = \frac{2 \cdot 10^{-5}}{1,48} = 13,5 \cdot 10^{-6} m^2 = 13,5 mm^2$

Bài 6 : Dòng từ hóa $I = \frac{Hl_{tb}}{w}$, với $l_{tb} = \pi D_{tb} = \pi \times 10 \cdot 10^{-2} = 10^{-1} \pi m$ và muốn xác định H thì
 phải tìm B . Ta có $B = \frac{\phi}{S} = \frac{1,57 \cdot 10^{-4}}{\frac{\pi d^2}{4}} = \frac{1,57 \cdot 10^{-4}}{\frac{\pi (2 \cdot 10^{-2})^2}{4}} = 0,5T$. Theo đề bài , tương ứng với
 $B = 0,5T$, gang có $H = 750A/m$, do đó $I = \frac{750 \times 10^{-1} \pi}{200} = 1,18A$

Bài 7 : Std của cuộn dây : $F = Iw = H_t l_t + H_o l_o = 10w \rightarrow w = \frac{H_t l_t + H_o l_o}{10}$
 Với $l_t = l_{tb} - l_o = 0,3 - 0,001 = 0,299m$; $H_t = \frac{B_t}{\mu_t} = \frac{\phi}{S \mu_t} = \frac{1,5 \cdot 10^{-3}}{0,001 \times 10^{-4}} = 1,5 \cdot 10^4 A/m$
 $H_o = \frac{B_o}{\mu_o} = \frac{\phi}{S \mu_o} = \frac{1,5 \cdot 10^{-3}}{0,001 \times 125 \cdot 10^{-8}} = 1,2 \cdot 10^6 A/m \rightarrow w = \frac{1,5 \cdot 10^4 \times 0,299 + 1,2 \cdot 10^6 \times 0,001}{10} =$
 568,5 vòng

Bài 8 : Std của cuộn dây : $F = Iw = H_t l_t + H_o l_o = 3,32 \cdot 10^3 A \rightarrow H_o = \frac{3,32 \cdot 10^3 - H_t l_t}{l_o}$
 Với $l_t = l_{tb} - l_o = 2(a + b + 2c) - l_o = 2(0,09 + 0,06 + 2 \times 0,01) - 2 \cdot 10^{-3} = 0,338m$
 $\rightarrow H_t = \frac{3,32 \cdot 10^3 - 2 \cdot 10^3 \times 0,338}{2 \cdot 10^{-3}} = 1,32 \cdot 10^6 A/m$

Bài 9 : $\phi = \frac{F}{R_M} = \frac{500}{2,5 \cdot 10^4} = 2 \cdot 10^{-2} Wb$

Bài 10 : $R_M = \frac{1}{\mu \mu_o} \cdot \frac{l}{S} = \frac{1}{2000 \times 125 \cdot 10^{-8}} \times \frac{0,05}{2 \cdot 10^{-4}} = 10^5 H^{-1}$

Bài 11 : $B = \mu\mu_0 H = 2400 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 500 = 1,5T$; $\phi = BS = 1,5 \times 4 \cdot 10^{-4} = 6 \cdot 10^{-4} \text{Wb}$

Bài 12 : Std của cuộn dây : $F = Iw = H_t l_t + H_o l_o = 10 \times 568 = 5680A$

Với : $l_t = l_{tb} - l_o = l_t = l_{tb} - l_o = 0,3 - 0,001 = 0,299m$; $H_t = \frac{B_t}{\mu_t} = \frac{\phi}{S \mu_t}$

$$= \frac{\phi}{0,001 \times 10^{-4}} = 10^7 \phi$$

$H_o = \frac{B_o}{\mu_o} = \frac{S_o}{\mu_o} = \frac{\phi}{S \mu_o} = \frac{\phi}{0,001 \times 125 \cdot 10^{-8}} = \frac{10^{11} \phi}{125}$

$$\rightarrow (10^7 \phi)(0,299) + \left(\frac{10^{11} \phi}{125}\right)(0,001) = 5680 \rightarrow 3,7375 \cdot 10^8 \phi + 10^8 \phi = 710000$$

$$\rightarrow \phi = \frac{710000}{4,7375 \cdot 10^8} = 1,5 \cdot 10^{-3} \text{Wb}$$

Bài 13 : Hai dòng ngược chiều nên lực tác dụng là lực đẩy :

$$F_{12} = F_{21} = F = \mu\mu_0 I_1 I_2 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 5000 \times 5000 \times \frac{1}{2\pi \times 200 \cdot 10^{-3}} = 24,87N \approx 25N$$

Bài 14 : $B = \frac{F}{Il} = \frac{0,98}{20 \times 10 \cdot 10^{-2}} = 0,49T$

Bài 15 : $I = \delta S = 10 \times 2 = 20A$; $l = \frac{F}{BI} = \frac{0,5}{0,1 \times 20} = 0,25m$

Bài 16 : $I = \frac{U}{R} = \frac{50}{10} = 5A$; $B = \frac{F}{Il} = \frac{0,5}{5 \times 1} = 0,1T$

Bài 17 : Chiều dài vòng dây : $l = \pi D = \pi \times 20 \cdot 10^{-2} = 0,2\pi m$. Vì 2 dây đặt sát nhau nên khoảng cách giữa 2 dây bằng tổng các bán kính tiết diện : $a = \frac{d}{2} + \frac{d}{2} = d = 0,2 \cdot 10^{-2} = 2 \cdot 10^{-3}m$

Lực hút giữa 2 vòng dây đặt sát nhau khi có các dòng cùng chiều đi qua :

$$F = \mu\mu_0 I_1 I_2 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 100 \times 100 \times \frac{0,2\pi}{2\pi \times 2 \cdot 10^{-3}} = 0,625N$$

Bài 18 : $a = \mu\mu_0 I_1 I_2 \frac{l}{2\pi F} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 1000 \times 1000 \times \frac{20}{2\pi \times 10} = 0,4m$

Bài 19 : Lực hút giữa thanh 1 và thanh 2 :

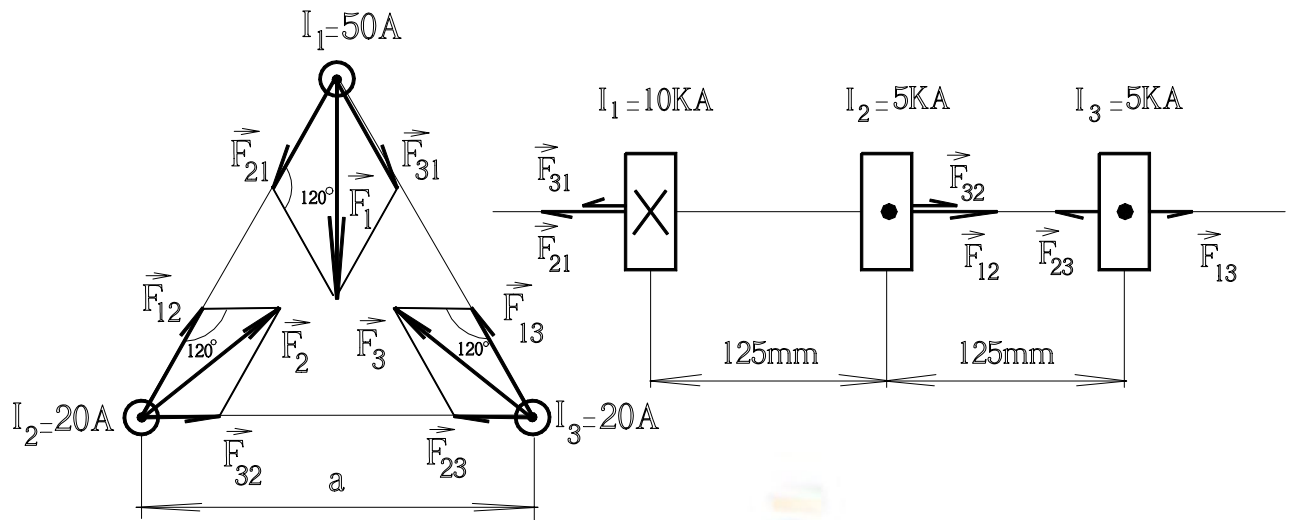
$$F_{12} = F_{21} = \mu\mu_0 I_1 I_2 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 50 \times 20 \times \frac{1}{2\pi \times 0,2} = 10^{-3}N$$

Lực hút giữa thanh 2 và thanh 3 :

$$F_{23} = F_{32} = \mu\mu_0 I_2 I_3 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 20 \times 20 \times \frac{1}{2\pi \times 0,2} = 0,4 \cdot 10^{-3}N$$

Lực hút giữa thanh 3 và thanh 1 :

$$F_{31} = F_{13} = \mu\mu_0 I_3 I_1 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 20 \times 50 \times \frac{1}{2\pi \times 0,2} = 10^{-3}N$$

Lực tác dụng lên thanh 1 : $\vec{F}_1 = \vec{F}_{21} + \vec{F}_{31}$ và có trị số là :

$$F_1 = \sqrt{F_{21}^2 + F_{31}^2 - 2F_{21}F_{31} \cos 120^\circ} = \sqrt{(10^{-3})^2 + (10^{-3})^2 - 2 \times 10^{-3} \times 10^{-3} (-0,5)} = 1,73 \cdot 10^{-3} \text{N}$$

Lực tác dụng lên thanh 2 : $\vec{F}_2 = \vec{F}_{12} + \vec{F}_{32}$ và có trị số là :

$$F_2 = \sqrt{F_{12}^2 + F_{32}^2 - 2F_{12}F_{32} \cos 120^\circ} = \sqrt{(10^{-3})^2 + (0,4 \cdot 10^{-3})^2 - 2 \times 10^{-3} \times 0,4 \cdot 10^{-3} (-0,5)} = 1,25 \cdot 10^{-3} \text{N}$$

Lực tác dụng lên thanh 3 : $\vec{F}_3 = \vec{F}_{13} + \vec{F}_{23}$ và có trị số là :

$$F_3 = \sqrt{F_{13}^2 + F_{23}^2 - 2F_{13}F_{23} \cos 120^\circ} = \sqrt{(10^{-3})^2 + (0,4 \cdot 10^{-3})^2 - 2 \times 10^{-3} \times 0,4 \cdot 10^{-3} (-0,5)} = 1,25 \cdot 10^{-3} \text{N}$$

Bài 20 : Lực đẩy giữa thanh 1 và 2 :

$$F_{12} = F_{21} = \mu\mu_0 I_1 I_2 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 10^4 \times 5 \cdot 10^3 \frac{1}{2\pi \times 125 \cdot 10^{-3}} = 80 \text{N}$$

Lực hút giữa thanh 2 và 3 :

$$F_{23} = F_{32} = \mu\mu_0 I_2 I_3 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 5 \cdot 10^3 \times 5 \cdot 10^3 \frac{1}{2\pi \times 125 \cdot 10^{-3}} = 40 \text{N}$$

Lực đẩy giữa thanh 3 và 1 :

$$F_{31} = F_{13} = \mu\mu_0 I_3 I_1 \frac{l}{2\pi a} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times 5 \cdot 10^3 \times 10^4 \frac{1}{2\pi \times 125 \cdot 10^{-3}} = 80 \text{N}$$

Lực tác dụng lên thanh 1 : $\vec{F}_1 = \vec{F}_{21} + \vec{F}_{31}$ và có trị số là : $F_1 = F_{21} + F_{31} = 80 + 40 = 120 \text{N}$

Lực tác dụng lên thanh 2 : $\vec{F}_2 = \vec{F}_{12} + \vec{F}_{32}$ và có trị số là : $F_2 = F_{12} + F_{32} = 80 + 40 = 120 \text{N}$

Lực tác dụng lên thanh 3 : $\vec{F}_3 = \vec{F}_{13} + \vec{F}_{23}$ và có trị số là : $F_3 = F_{13} - F_{23} = 40 - 40 = 0 \text{N}$

BÀI TẬP CHƯƠNG 4 – CẢM ỨNG ĐIỆN TỪ

Bài 1 : Hình 1 : Đường sức từ vào S ra N $\rightarrow$ hướng từ trái qua phải $\rightarrow$ chiều + của vòng dây hướng từ sau ra trước . Kéo vòng dây ra xa $\rightarrow$ từ thông qua vòng dây giảm $\rightarrow$ I cùng chiều + với vòng $\rightarrow$ hướng từ sau ra trước

Hình 2 : Đẩy nam châm lại gần $\rightarrow$ từ thông qua vòng dây tăng $\rightarrow$ I ngược chiều + với vòng $\rightarrow$ chiều + của vòng hướng từ sau ra trước $\rightarrow$ đường sức từ vào A ra B $\rightarrow$ A là S B là N

Hình 3 : i đang hướng từ sau ra trước , ngắt điện , i giảm dần cảm ứng trong cuộn dây sđđ e_L cùng chiều $i \rightarrow e_L$ hướng từ sau ra trước

Hình 4 : Khi đóng điện , i tăng dần cảm ứng trong cuộn dây sđđ e_L ngược chiều $i \rightarrow i$ hướng từ sau ra trước $\rightarrow$ A phải là cực + và B phải là cực - của nguồn điện

Bài 2 : $E = B/v$, với $v = \frac{\pi D n}{60} = \frac{\pi \times 20 \cdot 10^{-2} \times 3000}{60} = 10\pi \text{ m/s}$
 $\rightarrow E = 1 \times 30 \cdot 10^{-2} \times 10\pi = 9,42 \text{ V}$

Bài 3 : Đẩy nam châm vào ruột ống dây , ϕ tăng từ 0 đến 0,001Wb , sđđ E sinh ra ngược chiều + các vòng dây , tức hướng từ sau ra trước . Ta có : $E = w \frac{\Delta\phi}{\Delta t} = 1000 \times \frac{0,001}{0,1} = 10 \text{ V}$

Bài 4 : $e_{L\text{đóng}} = -L \frac{\Delta i}{\Delta t} = -5 \times \frac{6-0}{0,2} = -150 \text{ V}$; $e_{L\text{cắt}} = -L \frac{\Delta i}{\Delta t} = -5 \times \frac{0-6}{0,1} = 300 \text{ V}$

Bài 5 : Sđđ hữ cảm của cuộn thứ cấp :

$e_2 = -M \frac{di}{dt} = -20 \cdot 10^{-3} \times \frac{d(40 \sin 314t)}{dt} = -20 \cdot 10^{-3} \times 40 \times 314 \cos 314t = -251,2 \cos 314t \text{ (V)}$

Bài 6 : Tiết diện cuộn dây : $S = \frac{\pi D^2}{4} = \frac{\pi (2 \cdot 10^{-2})^2}{4} = 10^{-4} \pi \text{ m}^2$. Điện cảm của cuộn dây

không lõi thép là $L_0 = \mu\mu_0 \frac{w^2 S}{l} = 1 \times 125 \cdot 10^{-8} \times \frac{300^2 \times 10^{-4} \pi}{10 \cdot 10^{-2}} = 0,35 \cdot 10^{-3} \text{ H} = 0,35 \text{ H}$, và khi có lõi

thép là $L_t = 4000 \times 125 \cdot 10^{-8} \times \frac{300^2 \times 10^{-4} \pi}{10 \cdot 10^{-2}} = 1,4 \text{ H}$

Bài 7 : Sđđ cảm ứng trong cuộn dây (không cần chú ý chiều) :

$e = w \frac{d\phi}{dt} \rightarrow \frac{d\phi}{dt} = \frac{e}{w} = \frac{100}{50} = 2 \text{ Wb/s}$

Bài 8 : Khi đóng điện , từ thông qua vòng ngắn mạch tăng từ 0 đến :

$\phi = BS = 0,5 \times 0,025 = 0,0125 \text{ Wb} \rightarrow \Delta\phi = \phi - 0 = 0,0125 \text{ Wb}$

Sđđ cảm ứng trong vòng ngắn mạch (bỏ qua dấu vì không cần xác định chiều) :

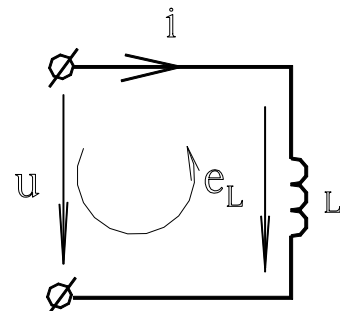
$e = w \frac{\Delta\phi}{\Delta t} = 1 \times \frac{0,0125}{0,01} = 1,25 \text{ V} \rightarrow$ Dòng trong vòng ngắn mạch : $I = \frac{e}{r} = \frac{1,25}{0,1} = 12,5 \text{ A}$

Bài 9 : $e_L = -L \frac{di}{dt} = -0,1 \times \frac{d(15 \cos 314t)}{dt} = -0,1 \times (-15 \times 314 \sin 314t) = 471 \sin 314t \text{ (V)}$

Bài 10 : $e_L = -L \frac{\Delta i}{\Delta t} = -5 \cdot 10^{-3} \times \frac{2 \cdot 10^{-3}}{10^{-6}} = -10 \text{ V}$

Bài 11 : Bỏ qua điện trở cuộn dây , điện áp u ở 2 đầu cuộn

dây cho bởi định luật Kirchoff 2 : $u = -e_L = -(-w \frac{\Delta\phi}{\Delta t}) = w \frac{\Delta\phi}{\Delta t}$

$\Delta\phi = \frac{u\Delta t}{w} = \frac{100 \times 2 \cdot 10^{-3}}{50} = 4 \cdot 10^{-3} \text{Wb}$. Vậy trong thời gian đóng mạch , từ thông tăng từ 0 đến trị số lớn nhất là ϕ : $\Delta\phi = \phi - 0 \rightarrow \phi = 4 \cdot 10^{-3} \text{Wb}$. Từ đó , suy ra từ cảm trong lõi thép là

$$B = \frac{\phi}{S} = \frac{4 \cdot 10^{-3}}{0,02} = 0,2 \text{T}$$

Bài 12 : Ở bài 11 ta đã xác định được : $u = - e_L = - (- w \frac{\Delta\phi}{\Delta t}) \rightarrow w = \frac{u\Delta t}{\Delta\phi}$. Biết

$$\Delta\phi = \phi - 0 = \phi = BS = 0,1 \times 0,01 = 10^{-3} \text{Wb} \rightarrow w = \frac{100 \times 0,1}{10^{-3}} = 10000 \text{vòng}$$

Bài 13 : Sdd hỡ cảm xuất hiện trong cuộn dây 2 là (bỏ qua dấu vì không để ý đến chiều)

$$e_2 = M \frac{\Delta i}{\Delta t} \rightarrow M = \frac{e_2 \Delta t}{\Delta i} = \frac{0,03 \times 1}{2} = 0,0015 \text{H} = 1,5 \cdot 10^{-3} \text{mH}$$

Bài 14 : Sdd cảm ứng trong dây dẫn $E = Blv = 1,2 \times 1 \times 20 = 24 \text{V}$. Dòng qua dây dẫn là

$$I = \frac{E}{r_0 + R} = \frac{24}{0,02 + 0,1} = 200 \text{A} . \text{ Lực điện từ tác dụng lên dây dẫn là } F = BI l = 1,2 \times 200 \times 1 = 240 \text{N}$$

Công suất cơ $P_{cơ} = Fv = 240 \times 20 = 4800 \text{W}$. Công suất điện $P_{điện} = I^2 R = 200^2 \times 0,1 = 4000 \text{W}$. Tổn hao công suất trên dây dẫn (dây dẫn bị nóng lên) $\Delta P_o = I^2 r_0 = 200^2 \times 0,02 = 800 \text{W}$. Cân bằng công suất trong hệ thống phát điện này : $P_{cơ}$ phải bằng $(P_{điện} + \Delta P_o)$. Thật vậy :

$$4800 \text{W} = 4000 \text{W} + 800 \text{W}$$

Bài 15 : Spđ trong dây dẫn : $E = Blv = 1,4 \times 0,5 \times 0,5 = 0,35 \text{V}$. Dòng qua dây dẫn là

$$I = \frac{U - E}{r_0} = \frac{0,5 - 0,35}{0,01} = 15 \text{A} . \text{ Lực điện từ tác dụng lên dây dẫn là } F = BI l = 1,4 \times 15 \times 0,5 = 10,5 \text{N}$$

. Công suất cơ $P_{cơ} = Fv = 10,5 \times 0,5 = 5,25 \text{W}$. Công suất điện $P_{điện} = UI = 0,5 \times 15 = 7,5 \text{W}$. Tổn hao công suất trong dây dẫn (dây dẫn bị nóng lên) $\Delta P_o = I^2 r_0 = 15^2 \times 0,01 = 2,25 \text{W}$. Cân bằng công suất trong hệ thống động cơ này : $P_{điện}$ phải bằng $(P_{cơ} + \Delta P_o)$. Thật vậy : $7,5 \text{W} = 5,25 \text{W} + 2,25 \text{W}$

Bài 16 : sdd trong dây dẫn : $E = Blv = 1 \times 40 \cdot 10^{-2} \times 2 = 0,8 \text{V}$. Dòng qua dây dẫn là

$$I = \frac{E}{r_0 + R} = \frac{0,8}{0,01 + 0,15} = 5 \text{A} . \text{ Lực điện từ tác dụng lên dây dẫn là } F = BI l = 1 \times 5 \times 40 \cdot 10^{-2} = 2 \text{N} .$$

Công suất cơ $P_{cơ} = Fv = 2 \times 2 = 4 \text{W}$. Công suất điện $P_{điện} = I^2 R = 5^2 \times 0,15 = 3,75 \text{W}$. Tổn hao công suất trong dây dẫn (dây dẫn bị nóng lên) . $\Delta P_o = I^2 r_0 = 5^2 \times 0,01 = 0,25 \text{W}$. Cân bằng công suất trong hệ thống phát điện này : $P_{cơ}$ phải bằng $(P_{điện} + \Delta P_o)$. Thật vậy : $4 \text{W} = 3,75 \text{W} + 0,25 \text{W}$.

$$\text{Hiệu suất } \eta = \frac{P_{điện}}{P_{cơ}} = \frac{3,75}{4} = 0,94$$

Bài 17 : Spđ trong dây dẫn : $E = Blv = 1 \times 40 \cdot 10^{-2} \times 4 = 1,6 \text{V}$. Dòng qua dây dẫn là

$$I = \frac{E_{\text{ácquy}} - E}{r_{\text{ácquy}} + r_0} = \frac{2 - 1,6}{0,04 + 0,01} = 8 \text{A} . \text{ Lực điện từ tác dụng lên dây dẫn là } F = BI l = 1 \times 8 \times 40 \cdot 10^{-2}$$

$= 3,2 \text{N}$. Công suất cơ $P_{cơ} = Fv = 3,2 \times 4 = 12,8 \text{W}$. Công suất điện $P_{điện} = E_{\text{ácquy}} I = 2 \times 8 = 16 \text{W}$. Tổn hao công suất trong dây dẫn (dây dẫn bị nóng lên) $\Delta P_o = I^2 r_0 = 8^2 \times 0,01 = 0,64 \text{W}$. Tổn hao

công suất trong ắc quy (ắc quy phát nhiệt) $\Delta P_{\text{ắc quy}} = I^2 r_{\text{ắc quy}} = 8^2 \times 0,04 = 2,56W$. Cân bằng công suất trong hệ thống động cơ này : $P_{\text{điện}}$ phải bằng $(P_{\text{cơ}} + \Delta P_o + \Delta P_{\text{ắc quy}})$. Thật vậy :

$$16W = 12,8W + 0,64W + 2,56$$

Bài 18 : Nếu khi nối dây dẫn với mạch ngoài 150Ω , xuất hiện dòng $0,3 A$ ở mạch ngoài thì trong dây dẫn có một sdd là $E = IR = 0,3 \times 150 = 45V$.

$$\text{Mặt khác } E = Blv \rightarrow Bl = \frac{E}{v} = \frac{45}{20} = 2,25 \rightarrow F = |Bl| = 0,3 \times 2,25 = 0,675N$$

$$\text{Bài 19} : C = 8,85 \cdot 10^{-12} \epsilon \frac{S}{d}, \text{ với } S = \pi R^2 = \pi (60 \cdot 10^{-2})^2 = 36 \cdot 10^{-2} \pi m^2$$

$$\rightarrow C = 8,85 \cdot 10^{-12} \times 1 \times \frac{36 \cdot 10^{-2} \pi}{2 \cdot 10^{-3}} = 5 \cdot 10^{-9} F = 5nF . \text{ Điện áp lớn nhất trên tụ là :}$$

$$U = \mathcal{E}_d = 3 \cdot 10^5 \times 2 \cdot 10^{-3} = 600V \rightarrow \text{Điện tích trên tụ là } Q = CU = 5 \cdot 10^{-9} \times 600 = 3 \cdot 10^{-6} C$$

$$\text{Bài 20} : C_{23} = C_2 + C_3 = 3 + 3 = 6\mu F ; C_{AB} = \frac{C_1 C_{23}}{C_1 + C_{23}} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4\mu F$$

$$Q_{bộ} = Q_1 = Q_{23} = C_{AB} U_{AB} = 4 \cdot 10^{-6} \times 4 = 16 \cdot 10^{-6} C$$

$$\text{Ta có : } Q_2 = C_2 U_{23} = C_2 \cdot \frac{Q_{23}}{C_{23}} = 3 \cdot 10^{-6} \times \frac{16 \cdot 10^{-6}}{6 \cdot 10^{-6}} = 8 \cdot 10^{-6} C$$

$$\rightarrow Q_3 = Q_{23} - Q_2 = 16 \cdot 10^{-6} - 8 \cdot 10^{-6} = 8 \cdot 10^{-6} C$$

$$\text{Bài 21} : U = \frac{Q}{C}, \text{ với } Q = C_1 U_1 = 4 \cdot 10^{-6} \times 120 = 4,8 \cdot 10^{-4} C$$

$$\text{Và } C = C_1 + C_2 = 4 \cdot 10^{-6} + 2 \cdot 10^{-6} = 6 \cdot 10^{-6} F \rightarrow U = \frac{4,8 \cdot 10^{-4}}{6 \cdot 10^{-6}} = 80V$$

$$\text{Bài 22} : C_{bộ} = 12 C_{dây}, \text{ với } C_{dây} = \frac{C_0}{15} = \frac{6}{15} = 0,4\mu F \rightarrow C_{bộ} = 12 \times 0,4 = 4,8\mu F$$

$$Q_{bộ} = 12 Q_{dây}, \text{ với } Q_{dây} = Q_0 = C_0 U_0 = 6 \cdot 10^{-6} \times 400 = 2,4 \cdot 10^{-3} C \rightarrow Q_{bộ} = 12 \times 2,4 \cdot 10^{-3} = 2,88 \cdot 10^{-2} C$$

$$\rightarrow U = \frac{Q_{bộ}}{C_{bộ}} = \frac{2,88 \cdot 10^{-2}}{4,8 \cdot 10^{-6}} = 6000V$$

BÀI TẬP CHƯƠNG 5 – MẠCH XOAY CHIỀU KHÔNG PHÂN NHÁNH

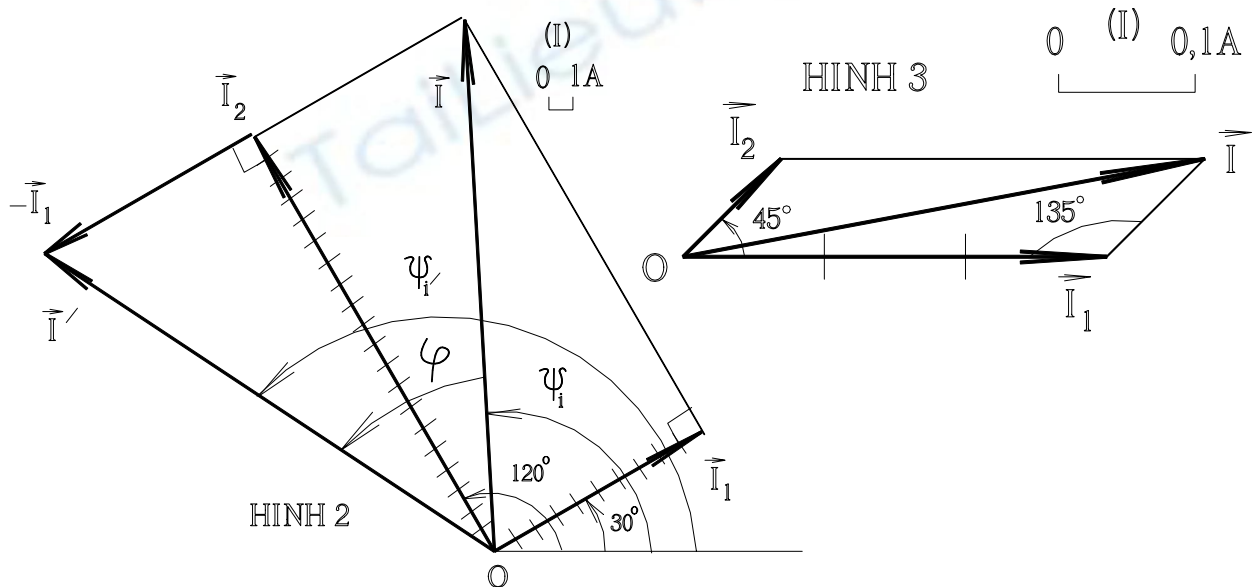
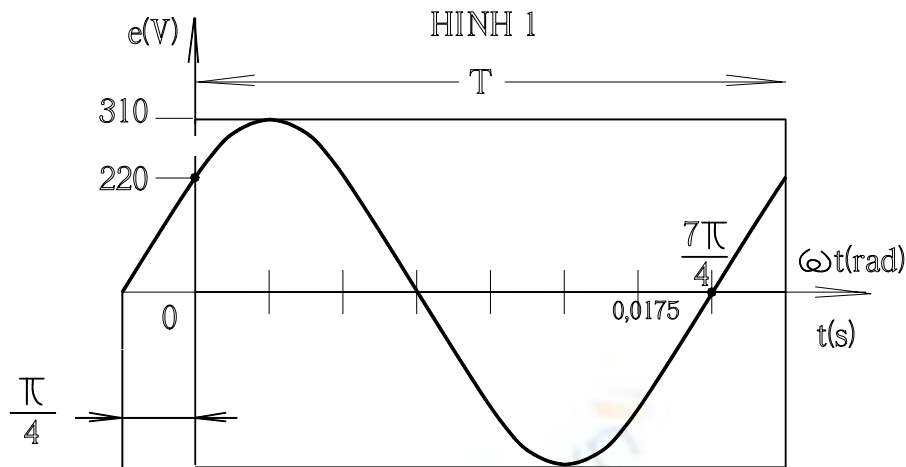
$$\text{Bài 1} : \text{Số đôi cực } p = \frac{60f}{n} = \frac{60 \times 50}{1000} = 3 \rightarrow \text{Số cực là } 2p = 2 \times 3 = 6 \text{ cực} . \text{ Tần số dòng khi}$$

$$\text{máy quay } 985v/p : f = \frac{pn}{60} = \frac{3 \times 985}{60} = 49,25Hz$$

$$\text{Bài 2} : E_m = 310V ; E = \frac{E_m}{\sqrt{2}} = \frac{310}{\sqrt{2}} = 220V ; \omega = 314rad/s ; T = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{2\pi}{314} = 0,02s ;$$

$$f = \frac{1}{T} = \frac{1}{0,02} = 50Hz ; e_0 = 310 \sin \frac{\pi}{4} = 310 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 220V ; e_{0,0175} = 310 \sin(314 \times 0,0175 + \frac{\pi}{4})$$

$$= 310\sin\left(314 \times \frac{7}{400} + \frac{\pi}{4}\right) = 310\sin\left(\frac{7\pi}{4} + \frac{\pi}{4}\right) = 310\sin 2\pi = 0. \text{ Đồ thị thời gian của } e \text{ như hình 1}$$

Bài 3 : Đồ thị vectơ vẽ ở hình 2 . Trị hiệu dụng của i :

$$I = \sqrt{I_1^2 + I_2^2} = \sqrt{10^2 + 20^2} = 10\sqrt{5} \text{ A} \approx 22,36 \text{ A} . \text{ Góc pha đầu của } i : \psi_i = \widehat{I_1 O I} + 30^\circ$$

$$\text{Với } \tan \widehat{I_1 O I} = \frac{I_2}{I_1} = \frac{20}{10} = 2 \rightarrow \widehat{I_1 O I} = 63,43^\circ \rightarrow \psi_i = 63,43^\circ + 30^\circ = 93,43^\circ$$

$$\rightarrow i = 22,36 \sqrt{2} \sin(314t + 93,43^\circ) \text{ (A)}$$

Trị hiệu dụng của i' : $\Delta O(-I_1)I$ có đường cao OI_2 cũng là trung tuyến $\rightarrow$ cân tại O

$$\rightarrow I' = I = 22,36 \text{ A} . \text{ Góc pha đầu của } i' : \psi_{i'} = \psi_i + \varphi , \text{ với } \varphi = 2(\widehat{I O I_2}) .$$

Ta có : $\widehat{I O I_2} = 90^\circ - 63,43^\circ = 26,57^\circ \rightarrow \varphi = 2 \times 26,57^\circ = 53,14^\circ$, nghĩa là i' vượt pha trước i $53,14^\circ \rightarrow \psi_{i'} = 93,43^\circ + 53,14^\circ = 146,57^\circ \rightarrow i' = 22,36 \sqrt{2} \sin(314t + 93,43^\circ) \text{ (A)}$

Bài 4 : Đồ thị vectơ vẽ ở hình 3 . Trị hiệu dụng của i : $I = \sqrt{I_1^2 + I_2^2 - 2I_1 I_2 \cos 135^\circ}$